

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN NEFT VA
GAZNI NASOS VA KOMPRESSOR STANSIYALARI ORQALI
KOMPLEKS TASHISH VA SAQLASH FANIDAN MALAKA TEST
SINOV I TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN NEFT VA GAZNI NASOS VA KOMPRESSOR STANSIYALARI ORQALI KOMPLEKS TASHISH VA SAQLASH FANIDAN MALAKA TEST SINOVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi Neft va gazni nasos va kompressor stansiyalari orqali kompleks tashish va saqlash fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

1.O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

1. Nasos va kompressor stansiyalarini ishlatish

- a) Nasos va kompressor stansiyalariga kirish bo‘limi;
- b) Nasos stansiyalarini loyihalashtirish;
- c) Kompressor stansiyalarini loyihalashtirish;
- d) Kompressor stansiyalarining yordamchi uskunalari;
- e) Texnika xavfsizligi va ekologiya.

2. Neft va gazni kompleks tayyorlash, tashish va saqlash

- a. Zavod tuzilishi va vazifalari;
- b. Neft va gazni qaytaishlash jarayonlari;
- c. Asosiy texnologik jihozlar;
- d. Yordamchi uskunalar va tizimlar;
- e. Loyihalashtirish asoslari;

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Nasos va kompressor stansiyalariga kirish bo'limi	Fanning maqsadi va vazifalari, Stansiyalarning ta'lim yo'nalishidagi o'rni.	6 ta
2	Nasos stansiyalarini loyihalashtirish	Nasos agregatlarining tuzilishi, bosim va quvvat talablarini hisoblash.	5 ta
3	Kompressor stansiyalarini loyihalashtirish	Komperssorlar turlari va ishlash ta'moillari. Gaz siqish tizimlarini tanlash.	8 ta
4	Kompressor stansiyalarining yordamchi uskunalari	Gazni tozalash tizimlari. Sovutish tizimlari. Avtomatlashtirish.	3 ta
5	Texnika xavfsizligi va ekologiya.	Xavfsizlik choralarini ko'rish. Atrof-muhitni muhofaza qilish.	2 ta
6	Zavod tuzilishi va vazifalari	Zavodning umumiy tushunchlari. Qayta ishlash jarayonlari mazmuni.	3 ta
7	Neft va gazni qaytaishlash jarayonlari	Fizikviy, kimyoviy jaryonlar. Massaviy va issiqlik jrayonlar.	2 ta
8	Asosiy texnologik jihozlar	Distiliztsiya bo'limi uskunlari. Gzni tozalsh va quritish tizimlari.	4 ta
9	Yordamchi uskunalar va tizimlar	Nasoslar, sovutgichlar. Filtrlar va separatorlar.	5 ta
10	Loyihalashtirish asoslari	Jihozlarni tanlash. Ishlab chiqarish jaraylashtirish prinsiplari.	6 ta

V. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %

2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezoni va ajratilgan vaqt

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VIII. Imtixon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtixon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtixon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. U.Nurmatov, S.A.Yusupxo'djayev "Nasos va kompressor stansiyalarini loyihalashtirish, qurish va foydalanish". Toshkent 2021-yil. 265 bet.

2. Q.K.Jumayev "Neft va gazni qayta ishlash zavodlari jihozlari va loyihalashtirish". Buxoro 2021-yil. 459 bet.

3. Правила безопасности в нефтегазодобывающей промышленности Республики Узбекистан. Ташкент, 2000 г.

4. Rahimov O.D. Hayot faoliyati xavfsizligi (Fanni asosiy mazmuni va test

savollari to'plami), Toshkent, 1999

5. "Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida"gi (yangi taxriri) O'zbekiston Respublikasi Qonuni. 2016 yil 22 sentyabr.

6. Ishlab chiqarishdagi baxtsiz hodisalarni va xodimlar salomatligining boshqa xil zararlanishini tekshirish va hisobga olish to'g'risidagi Nizom. Vazirlar Mahkamasining qarori № 286, 06.06.1997, –T.: 1997.

**Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.*